

TOIMINTAOHJE TENURE TRACK -URAJÄRJESTELMÄN TUTKIMUSVAPAAKÄYTÄNNÖISTÄ

TUTKIMUSVAPAA

Edistääkseen strategiansa mukaista yksilöiden ja organisaation uudistumista Aalto-yliopisto tarjoaa tenure track -urajärjestelmässä toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa oleville professoreilleen (associate professorit, full professorit ja Aalto-professorit) mahdollisuuden tutkimusvapaaseen.

Tutkimusvapaan tarkoitus on mahdollistaa tiivis keskittyminen tutkimustyöhön, taiteelliseen toimintaan ja jatkuvaan ammatilliseen kehittymiseen esimerkiksi toisessa ulkomaisessa yliopistossa, tutkimuslaitoksessa tai tutkimustehtävissä elinkeinoelämässä. Tutkimusvapaalla oleva henkilö vapautetaan opetus- ja hallintovelvollisuuksistaan vapaan ajaksi. Professorikuntaan kuuluvia henkilöitä kannustetaan viettämään ainakin osa tutkimusvapaasta ulkomailla.

Toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa oleville tenure track -professoreille kertyy kuusi (6) kuukautta palkallista tutkimusvapaata jokaista täyttä Aalto-yliopistossa pysyvässä professorin tehtävässä työskenneltyä kuutta (6) vuotta kohden. Tämän palkallisen 6 kuukauden ajanjakson lisäksi tutkimusvapaata voidaan jatkaa vielä kuudella kuukaudella, mutta tämän kauden kustannukset tulee kattaa ulkopuolisella rahoituksella. Tutkimusvapaan enimmäiskesto on siis kaksitoista (12) kuukautta, joista kuuden (6) kuukauden ajalta maksetaan täysimääräistä palkkaa yliopiston perusrahoituksesta. Jos tutkimusvapaa on pidempi kuin kuusi kuukautta, tulee kuuden kuukauden ylittävän tutkimusvapaan kulut kattaa muilla rahoituslähteillä. Tutkimusvapaalle jääviä kannustetaan hankkimaan lisäksi ulkopuolista rahoitusta myös muiden tutkimusvapaasta koituvien ylimääräisten kulujen kattamiseksi.

Tutkimusvapaalla ei saa koskaan olla yli vuotta yhtäjaksoisesti. Tutkimusvapaan pitäneen työntekijän odotetaan pysyvän vähintään yksi täysi vuosi yliopiston palveluksessa tutkimusvapaan päätyttyä. Tutkimusvapaata ei ole lähtökohtaisesti tarkoitettu pidettäväksi lähellä työsuhteen päättymistä, esimerkiksi eläköitymistä. Aalto-yliopiston sivutoimilupakäytännöt ja toimintatavat tulee huomioida tutkimusvapaan aikana.

Prosessi tutkimusvapaasta sopimiseksi

Tutkimusvapaata suunnittelevan professorin tulee keskustella asiasta laitoksen johtajan kanssa hyvissä ajoin. Varsinainen prosessi käynnistyy professorin jättäessä tutkimusvapaahakemuksen. Hakemukseen tulee liittää tarkka suunnitelma tutkimusvapaasta, perustelut sen tuomasta lisäarvosta tutkimuksen ja/tai taiteellisen toiminnan uudistumiselle ja vierailusuunnitelma. Laitoksen johtaja tekee dekaanille esityksen tutkimusvapaan myöntämisestä. Dekaanin tai laitoksen johtaja voi siirtää tutkimusvapaata myöhemmäksi, jos hän katsoo tutkimusvapaan voivan haitata opetusta, tiedeyhteisön toimintaa tai laitoksen akateemista johtamista. Dekaanin käsittelee tapauksen korkeakoulun henkilöstöpäällikön kanssa ja päättää tutkimusvapaan myöntämisestä. Tutkimusvapaata koskevat tarkat ehdot määrittää tutkimusvapaata koskevassa sopimuksessa. Professorin tulee toimittaa raportti tutkimusvapaasta sen päätyttyä.

Tutkimusvapaan yleiset ehdot Aalto-yliopistossa kuvataan liitteessä 1. Koulukohtaiset linjaukset, esimerkiksi hakuajat, määrittää korkeakoulukohtaisesti.

VARHAISEN URAVAIHEEN TUTKIMUSVAPAA

Ulkomailla vietetty vuosi on merkittävä ansio tenure track -urajärjestelmän piirissä oleville henkilöille. Aalto-yliopistossa pidetään erittäin tärkeänä, että kaikilla vakinaistetuilla professoreilla olisi takanaan ainakin yhden vuoden mittainen kokemus työskentelystä arvostetussa ulkomaisessa yliopistossa tai erityistapauksissa korkealaatuisessa kansainvälisessä tutkimuslaitoksessa. Edistääkseen tätä kansainvälistymistavoitetta Aalto-yliopisto tarjoaa tenure track -urapolulla eteneville apulaisprofessoreille ja määräaikaisille associate professoreille mahdollisuuden kansainvälisen kokemuksen kartuttamiseen.

Varhaisen uravaiheen tutkimusvapaa on tarkoitettu kansainvälistymiseen. Dekaanin päättää poikkeuksista. Varhaisen uravaiheen tutkimusvapaa kestää tyyppillisesti yhden vuoden ja se suositellaan pidettäväksi yhtäjaksoisesti. Varhaisen uravaiheen tutkimusvapaan voi kuitenkin pitää myös useammassa osassa. Jos vapaa halutaan pitää useammassa kuin kahdessa osassa, laitoksen johtajan tulee neuvotella asiasta dekaanin kanssa.

Varhaisen uravaiheen tutkimusvapaan aikana yliopisto maksaa palkkaa, joka vastaa puolta henkilön normaalipalkasta. Tutkimusvapaan pitäjä voi hankkia lisärahoitusta muista rahoituslähteistä. Tutkimusvapaalle jääviä kannustetaan hankkimaan myös ulkopuolista rahoitusta vapaasta koituvien ylimääräisten kulujen kattamiseksi. Aalto-yliopiston sivutoimilupakäytännöt ja toimintatavat tulee huomioida varhaisen uravaiheen tutkimusvapaan aikana. Varhaisen uravaiheen tutkimusvapaa lasketaan mukaan urapolulla etenemisen aikarajoihin.

Prosessi varhaisen uravaiheen tutkimusvapaasta sopimiseksi

Varhaisen uravaiheen tutkimusvapaata suunnittelevan määräaikaisessa työsuhteessa olevan professorin tulee keskustella asiasta laitoksen johtajan kanssa hyvissä ajoin. Varsinainen prosessi käynnistyy, kun hakija jättää hakemuksen. Hakemukseen tulee liittää tarkka suunnitelma varhaisen uravaiheen tutkimusvapaasta, perustelut sen tuomasta lisäarvosta hakijalle ja vierailusuunnitelma. Laitoksen johtaja tekee dekaanille esityksen varhaisen uravaiheen tutkimusvapaan myöntämisestä. Dekaanin tai laitoksen johtaja voi siirtää varhaisen uravaiheen tutkimusvapaata myöhemmäksi kerran korkeintaan yhdellä vuodella, jos hän katsoo tutkimusvapaan voivan haitata opetusta, tiedeyhteisön toimintaa tai laitoksen akateemista johtamista. Dekaanin käsittelee tapauksen korkeakoulun henkilöstöpäällikön kanssa ja päättää varhaisen uravaiheen tutkimusvapaan myöntämisestä. Määräaikaisessa työsuhteessa olevan professorin tulee toimittaa raportti tutkimusvapaasta sen päättyttyä. Koulukohtaiset linjaukset, esimerkiksi hakuajat, määritellään korkeakoulukohtaisesti.

TIIVISTELMÄ

Tutkimusvapaa

toistaiseksi voimassa olevissa työsuhteissa oleville professoreille

- Periaate: 6 vuotta = 6 + 6 kuukautta
  - Tutkimusvapaan enimmäiskesto on 12 kuukautta jokaista täyttä professorin tehtävässä työskenneltyä 6 vuotta kohden.
  - 6 kuukauden ajalta maksetaan täysimääräistä palkkaa yliopiston perusrahoituksesta.
  - 6 kuukauden ylittävän tutkimusvapaan kulut tulee kattaa muilla rahoituslähteillä.
- Myös muu ulkopuolinen lisärahoitus suositeltavaa

Varhaisen uravaiheen tutkimusvapaa

määräaikaisissa työsuhteissa oleville professoreille

- Tarkoitettu kansainvälistymiseen
- Kesto korkeintaan vuosi, voidaan pitää osissa
- Puolet normaalipalkasta yliopiston perusrahoituksesta
- Loppurahoitus muista rahoituslähteistä
- Myös muu ulkopuolinen lisärahoitus suositeltavaa

LIITE 1.

Tutkimusvapaan yleiset ehdot Aalto-yliopistossa

Aalto-yliopisto määrää tutkimusvapaan ehdoista seuraavaa:

1. Palvelussuhde Aalto-yliopistossa jatkuu tutkimusvapaan aikana keskeytymättömänä työnantajan vastatessa edelleen kaikista työnantajalle kuuluvista velvoitteista (mm. työterveyshuolto, vakuutusturva), jos tutkimusvapaalla oleva ei ole hakenut palkatonta työstä vapautusta joltain osin tutkimusvapaajaksoa.
2. Tutkimusvapaan aikana Aalto-yliopisto tarjoaa käyttöön professorille sopivat tavanomaiset työskentelyvälineet (mm. puhelin, tietoliikenneyhteydet, tietokone ja muut tavanomaiset tukipalvelut).
3. Tutkimusvapaan aikana työnantaja maksaa voimassaolevan työsopimuksen mukaista palkkaa tutkimusvapaalinjausten mukaisesti työehtosopimusten mukaisilla yleiskorotuksilla korjattuna Palkkaa maksetaan korkeintaan kuuden (6) kuukauden ajan yliopiston perusrahoituksesta. Varhaisen uravaiheen tutkimusvapaan aikana työnantaja maksaa palkkaa, joka vastaa puolta henkilön työsopimuksen mukaisesta palkasta (Assistant Professor –taso ja määräaikaisessa työsuhteessa oleva Associate Professor).
4. Henkilö on tutkimusvapaan aikana vapautettu varsinaisista työsopimuksen mukaisista professorille kuuluvista tehtävistä ja niihin liittyvistä yliopistojen yleisen työehtosopimuksen mukaisista velvollisuuksista (opetustuntimäärät, työsuunnitelman laatiminen).
5. Tutkimusvapaan käytöstä tulee raportoida dekaanille ja laitosjohtajalle tutkimusvapaan päätyttyä. Vapaamuotoisessa kirjallisessa raportissa selvitetään tutkimusvapaalle suunniteltujen tavoitteiden toteutuminen sekä tärkeimmät aikaansaannokset (esim. julkaisut, ammatillinen kehittyminen, muut korkeakoulun erikseen määrittelemät asiat).
6. Aalto-yliopiston sivutoimilupakäytännöt ja toimintatavat tulee huomioida tutkimusvapaan aikana.
7. Tutkimusvapaan aikana muodostuvien kulujen korvaamisesta tulee sopia ennen tutkimusvapaan alkamista (esim. tutkimuskulut, matkakulut ja niiden korvaaminen Aallon matkustus- ja komennuspolitiikan mukaisesti).
8. Tutkimusvapaan pitäneen työntekijän tulee olla vähintään yksi täysi vuosi Aalto-yliopiston palveluksessa tutkimusvapaan päätyttyä.

